

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
“ 04 ” “ 09 ” 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5 ВСПП Основи педагогічної діагностики

Напрямок підготовки 6.010102 Початкова освіта
Педагогічний інститут

Київ – 2014 рік

Основи педагогічної діагностики: роб. навч. прог. [для студ. напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта»] / уклад. С.М. Мартиненко. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 21 с.

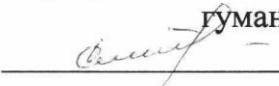
Розробник:

Мартиненко Світлана Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін

Протокол від «03» вересня 2014 року № 1

Завідувач кафедри початкової освіти та методик
гуманітарних дисциплін

 — С.М. Мартиненко

/ Заступник директора
з науково-методичної та навчальної роботи

 — М.А. Машовець

*Тодик зв'язав з РНМ
Секретарка на Десва*

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014 рік

© Педагогічний інститут, 2014 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
III. Програма.....	8
<i>Змістовий модуль I. Педагогічна діагностика як складова професійної діяльності вчителя початкової школи</i>	8
<i>Змістовий модуль II. Діагностичні методики вивчення навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів.</i>	9
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Основи педагогічної діагностики»..	10
V. Плани семінарських занять.....	11
VI. Завдання для самостійної роботи.....	14
Карта самостійної роботи магістра.....	14
VII. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проект).....	15
VIII. Система поточного та підсумкового контролю знань.....	16
IX. Методи навчання.....	20
X. Методичне забезпечення курсу.....	20
XI. Рекомендована література	
Основна.....	21
Додаткова.....	21

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

На сучасному етапі реформування та модернізації освітнього процесу особливо гострою проблемою є формування професійної компетентності майбутніх педагогів. Тенденції сучасної початкової школи спрямовані на гуманізацію змісту, методів і форм педагогічного процесу, виявлення індивідуальності кожного учня, розвитку його творчого потенціалу, що вимагає від учителя оволодіння діагностико-прогностичними вміннями.

Програма навчальної дисципліни «Основи педагогічної діагностики» складається з таких **змістових модулів**:

1. Педагогічна діагностика як складова професійної діяльності вчителя початкової школи

2. Діагностичні методика вивчення навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів

Метою викладання навчальної дисципліни “Основи педагогічної діагностики” є ознайомлення студентів зі змістом, завданнями і функціями діагностичної діяльності вчителя початкової школи, діагностичними методиками вивчення особливостей навчально-пізнавальної діяльності учнів молодшого шкільного віку.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи педагогічної діагностики» є:

- уточнення сутності та змісту базових понять «діагностика», «діагностування», «педагогічна діагностика», «діагностична діяльність учителя», «педагогічний діагноз», «діагностичний супровід»; завдань і функцій педагогічної діагностики;

- визначення основних форм, методів і прийомів здійснення педагогічної діагностування учнів початкової школи;

- ознайомлення з особливостями діагностичного супроводу професійної діяльності вчителя початкової школи;

- оволодіння діагностичними методиками вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів молодшого шкільного віку.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають

знати :

- основні базові поняття навчальної дисципліни;

- мету, завдання і основні функції педагогічної діагностики;

- особливості проведення діагностичної діяльності;

- види, типи та умови проведення педагогічного діагностування;

- методи, прийоми, засоби і форми педагогічного діагностування;

- складові діагностичного супроводу професійної діяльності педагога (зміст, форми, методи, результат, термін);

- методики та технології педагогічного діагностування особистості молодшого школяра, починаючи з перевірки його готовності до навчання та

впродовж усього періоду перебування дитини в початковій школі (з першого по четвертий класи).

вміти :

- володіти методами, прийомами, засобами, формами, технологіями педагогічної діагностики і педагогічного прогнозування;
- сприяти самовихованню, саморозвитку та самоосвіті особистості;
- організовувати діагностичну діяльність на основі глибокого і систематичного вивчення індивідуальних особливостей, інтересів, можливостей і потреб учнів початкової школи;
- здійснювати педагогічну взаємодію з батьками, досягаючи єдності виховних впливів школи, сім'ї та громадськості;
- створювати сприятливі умови для особистісно орієнтованого навчання, виховання і розвитку учнів молодшого шкільного віку;
- аналізувати, оцінювати, прогнозувати та здійснювати корекцію індивідуального розвитку і навчальних можливостей учнів;
- застосовувати діагностичні методики та діагностичний інструментарій;
- складати та змістовно наповнювати методичне портфоліо з педагогічної діагностики.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 54 години / 1,5 кредита ECTS, із них – 24 годин аудиторних (10 – лекційних, 6 – семінарських, 4 – практичних, 4 – індивідуальних занять), 3 години відводиться на модульні контрольні роботи, 27 годин – на самостійну роботу. Вивчення студентами навчальної дисципліни «Основи педагогічної діагностики» завершується складанням заліку.

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Предмет навчальної дисципліни «Основи педагогічної діагностики» – методи, прийоми, форми, види і методики педагогічної діагностики.

Курс	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<i>Кількість кредитів відповідних ECTS:</i> 1,5	0101 Педагогічна освіта 6.010102	<i>Нормативна</i> <i>Рік підготовки:</i> 4 <i>Семестр:</i> 1
<i>Змістових модулів:</i> 2	«Початкова освіта»	<i>Аудиторні заняття:</i> 24 год. <i>Лекції:</i> 10 год.
<i>Загальна кількість годин:</i> 54	ОКР «бакалавр»	<i>Семінарські заняття:</i> 6 год. <i>Практичні заняття:</i> 4 год. <i>Індивідуальна робота:</i> 4 год. <i>Модульний контроль:</i> 3 год. <i>Самостійна робота:</i> 27 год. Вид контролю: ПМК

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА	Загальна кількість годин	КІЛЬКІСТЬ НАВЧАЛЬНИХ ГОДИН						
		К-сть аудиторних годин	К-сть лекційних годин	К-сть семінарських годин	К-сть практичних годин	К-сть індивідуальних годин	Самостійна робота	Модульний контроль
<i>Змістовий модуль I</i> <i>Педагогічна діагностика як складова професійної діяльності вчителя початкової школи</i>	22	10	4	4	-	2	10	2
Тема 1. Сутність, завдання і функції педагогічної діагностики	9	4	2	2	-	-	5	
Тема 2. Діагностична діяльність учителя початкової школи як чинник вивчення динаміки розвитку дитини	13	6	2	2	-	2	5	2
<i>Змістовий модуль II</i> <i>Діагностичні методики вивчення навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів</i>	32	14	6	2	4	2	17	1
Тема 3. Методи, прийоми і форми педагогічної діагностики	9	4	2	2	-	-	5	-
Тема 4. Етапи і змістово-технологічне забезпечення педагогічного діагностування учнів молодшого шкільного віку	23	6	4	-	4	2	12	1
Усього:	54	24	10	6	4	4	27	3

ІІІ. ПРОГРАМА **навчальної дисципліни «Основи педагогічної діагностики»**

Змістовий модуль І **ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ** **ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

ТЕМА 1. Сутність, завдання і функції педагогічної діагностики

ЛЕКЦІЯ 1. Сутність, завдання і функції педагогічної діагностики (2 год.)

Сутність і функції педагогічної діагностики вчителя початкової школи

Об'єкт і предмет педагогічної діагностики вчителя початкової школи

Завдання педагогічного діагностування

Типи педагогічного діагностування та вимоги до його проведення

Ключові поняття: діагностика, діагностування; педагогічна діагностика; діагностична діяльність учителя; педагогічний діагноз; діагностичний супровід.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 1. Педагогічна діагностика як основа вивчення особистості учня, її виникнення і розвиток (2 год.)

ТЕМА 2. Діагностична діяльність учителя початкової школи як чинник вивчення динаміки розвитку дитини

ЛЕКЦІЯ 2. Діагностична діяльність учителя початкової школи як чинник вивчення динаміки розвитку дитини (2 год.)

Особливості діагностичного дослідження

Основні принципи діагностичного дослідження педагогічних явищ

Характеристика процесу зберігання результатів педагогічного діагностування

Алгоритм постановки педагогічного діагнозу

Ключові поняття: діагностична діяльність учителя початкової школи; динаміка розвитку дитини; діагностування особистості учня початкової школи; діагностування учнівського колективу класу; діагностування виховного потенціалу сім'ї учня; діагностування навчально-виховної системи.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 2. Типи і види педагогічного діагностування (2 год.)

Змістовий модуль II
ДІАГНОСТИЧНІ МЕТОДИКИ ВИВЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКІЛЯРІВ

ТЕМА 3. Методи, прийоми і форми педагогічної діагностики

ЛЕКЦІЯ 3. Методи, прийоми і форми педагогічної діагностики (2 год.)

Визначення сутності та змісту понять “метод”, “метод дослідження”, “діагностичний метод”

Характеристика діагностичних методів

Класифікація діагностичних методів (за А. І. Кочетовим)

Основні ознаки психолого-педагогічного спостереження

Ключові поняття: діагностична діяльність учителя; метод дослідження, діагностичні методи: психолого-педагогічне спостереження, бесіда, анкетування, тестування тощо.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 3. Характеристика методів педагогічної діагностики (2 год.)

ТЕМА 4. Етапи і змістово-технологічне забезпечення педагогічного діагностування учнів молодшого шкільного віку

ЛЕКЦІЯ 4. Основні етапи діагностичної діяльності вчителя початкової школи (2 год.)

Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи

Характеристика основних етапів і компонентів педагогічної діагностики

Режими проведення діагностичних процедур

Ключові поняття: діагностична діяльність учителя; педагогічне діагностування; діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи; етапи і компоненти педагогічного діагностування.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1. Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи (2 год.)

ЛЕКЦІЯ 5. Змістово-технологічне забезпечення діагностування учнів початкової школи (2 год.)

Особливості педагогічного діагностування готовності дитини до навчання в школі

Зміст, форми і методи педагогічного діагностування учнів першого класу

Діагностичні методики вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів другого класу

Педагогічне діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів третього класу

Діагностичні технології вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів четвертого класу

Ключові поняття: педагогічне діагностування; змістово-технологічне забезпечення діагностування; готовність дитини до навчання в школі; педагогічне діагностування готовності дитини до навчання в школі; педагогічне діагностування учнів першого-четвертого класів.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2. Діагностичні методики вивчення учня початкової школи (2 год.)

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ»

Разом: 54 год., 24 годин аудиторних (10 – лекційних, 6 – семінарських, 4 –практичних, 4 – індивідуальних занять), 3 години відводиться на модульні контрольні роботи, 27 годин – на самостійну роботу

Назва модуля	Педагогічна діагностика як складова професійної діяльності вчителя початкової школи		Діагностичні методики вивчення навчально-пізнавальної діяльності учнів молодшого шкільного віку			
Кількість балів за модуль	59 балів		101 балів			
Теми	1	2	3	4		
Лекції	Сутність, завдання і функції педагогічної діагностики вчителя початкової школи	Діагностична діяльність учителя початкової школи як чинник вивчення динаміки розвитку дитини	Методи, прийоми і форми педагогічної діагностики	Основні етапи діагностичної діяльності вчителя початкової школи	Змістово-технологічне забезпечення діагностування учня початкової школи	
Семінарські та практичні заняття	Педагогічна діагностика як основа вивчення особистості учня, її виникнення і розвиток	Типи і види педагогічного діагностування	Характеристика методів педагогічної діагностики	Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи	Діагностичні методики вивчення учня початкової школи	
Самостійна робота	10 балів		10 балів			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 25 балів		Модульна контрольна робота 2 25 балів			
ІНДЗ	30 балів					
Підсумковий контроль	Всього – 160 балів, коефіцієнт – 1,6					

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I

Педагогічна діагностика як складова професійної діяльності вчителя початкової школи

Семінарське заняття 1

ТЕМА. Педагогічна діагностика як основа вивчення особистості учня, її виникнення і розвиток (2 год.)

План

1. Ознайомтесь із напрямками досліджень сучасної педагогічної діагностики та означте для себе основні
2. Проаналізуйте внесок українських психологів і педагогів у розвиток педагогічної діагностики (Г.С. Костюк, О.О. Раєвський, С.А. Ананьїв, К.Ф. Лебединцев, Я.Ф. Чепіга, О.С. Залужний)
3. Порівняйте зміст і об'єм понять: «діагностування», «діагностика», «педагогічна діагностика», «діагностична діяльність учителя»
4. Заповніть таблицю «Відмінність психологічної та педагогічної діагностик»

Психологічна діагностика	Педагогічна діагностика

5. Зазначте пріоритетні завдання педагогічної діагностики. Обґрунтуйте свою відповідь
6. Визначте актуальні проблеми педагогічної діагностики та охарактеризуйте їх
7. Ознайомтеся з професійними функціями вчителя початкової школи. Визначіть в його діяльності діагностичну функцію та охарактеризуйте її.

Рекомендована література

Основна: 1; 2; 3; 4.

Додаткова: 1; 3; 4.

Семінарське заняття 2

ТЕМА. Види педагогічного діагностування (2 год.)

План

1. Розкрийте сутність і зміст поняття «діагностування особистості учня початкової школи»
2. Перелічіть та охарактеризуйте етапи вивчення вихованості учня. Обґрунтуйте відповідь
3. Визначте сутність і зміст поняття «діагностування учнівського колективу класу»
4. Проаналізуйте процес діагностування виховного потенціалу сім'ї учня та визначте його особливості
5. Розробіть алгоритм діагностування навчально-виховної системи класу (школи)

Рекомендована література

Основна: 1; 2; 4.

Додаткова: 1; 3; 4.

Семінарське заняття 3

ТЕМА. *Методи педагогічного діагностування (2 год.)*

План заняття

1. Визначіть сутність та зміст понять “метод”, “метод науково-педагогічного дослідження”, “діагностичний метод”
2. Розкрийте особливості класифікації діагностичних методів за А. І. Кочетовим
3. Перелічіть основні ознаки педагогічного спостереження
4. Охарактеризуйте опитувальні методи
 - бесіда
 - анкетування
 - тестування
 - педагогічне
 - інтерв'ю

Рекомендована література

Основна: 1; 2; 4; 5.

Додаткова: 1; 2; 3; 4.

Практичне заняття 1

ТЕМА: *Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи (2 год.)*

Питання для обговорення

1. Розкрийте сутність поняття "діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи"
2. Дайте характеристику основних етапів проведення педагогічної діагностики
3. Розкрийте особливості режиму проведення діагностичних процедур

Практична робота

1. Проаналізуйте підрозділ «Діагностичний супровід професійної діяльності вчителя початкової школи» навчально-методичного посібника С.М.Мартиненко «Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи» (С.85–95). Доберіть та адаптуйте комплекс методик для забезпечення педагогічного діагностування одного з етапів діяльності (етап на вибір студента).

Рекомендована література

Основна: 1; 2; 4; 5.

Додаткова: 1; 2; 3; 4.

Практичне заняття 2

ТЕМА. *Діагностичні методики вивчення учня початкової школи (2 год.)*

Питання для обговорення

1. Охарактеризуйте труднощі, які Ви відчували під час педагогічного діагностування учнів у процесі педагогічної практики

Практична робота

1. Складіть план психолого-педагогічного обстеження готовності дитини до навчання в школі

№ з/п	Компоненти готовності до школи	Показники	Методи визначення	Результати обстеження (рівні – від найвищого)

2. Розробіть тестові запитання для учнів щодо визначення навчальної мотивації

3. Розробіть питання анкети для визначення морально-психологічного клімату в класі (клас на вибір студента)

Рекомендована література

Основна: 1; 2; 4; 5.

Додаткова: 1; 2; 3; 4.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

1. Напишіть есе на одну із запропонованих тем:

- *Якщо вчитель поєднує в собі любов до справи і до учнів, він досконалий педагог...*
- *Педагог – це інженер людських душ...*

Змістовий модуль II

ДІАГНОСТИЧНІ МЕТОДИКИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

1. Під час проходження практики в школі продіагностуйте двох учнів і заповніть карту їх розвитку (клас на вибір студента). Оформіть результати педагогічного діагностування.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи спеціалістами/магістрами, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	Індивідуальне заняття	10
Змістовий модуль II ДІАГНОСТИЧНІ МЕТОДИКИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	Індивідуальне заняття	10
<i>Разом: 27 год.</i>		<i>Разом: 20 балів</i>

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

(навчальний проект)

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) із курсу «Основи педагогічної діагностики» – це вид науково-дослідної роботи студента, що охоплює результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його діагностичної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, вдосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст та орієнтовна структура ІНДЗ

Ефективним способом структурування отриманих знань з основ педагогічної діагностики, ресурсного забезпечення діагностичної діяльності майбутнього педагога є робоче портфоліо – підбірка необхідних методик. Застосування робочого портфоліо в процесі професійної діяльності вчителів забезпечить тематичну організацію здобутих знань, їх структурування, дозволить оперативно визначати найбільш проблемні зони та визначати шляхи подальшого професійного розвитку, знаходити конкретні сфери застосування діагностичних методик.

Структура портфоліо має охоплювати діагностичні методики вивчення індивідуальних психологічних особливостей, пізнавальних процесів, навчально-пізнавальної діяльності учнів молодшого шкільного віку (етап діагностики на вибір студента).

Об'єм матеріалів портфоліо до 30 сторінок друкованого тексту. Текст розміщується з дотриманням таких розмірів полів: ліве не менше 30 мм, праве - не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє - не менше 15 мм. При комп'ютерному наборі використовується 14 шрифт.

Таблиця 7.1

Критерії оцінювання ІНДЗ

(науково-педагогічного дослідження у вигляді портфоліо)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Повнота структури портфоліо	13
2	Наявність основних елементів структури, логічність розміщення матеріалів	13
3	Дотримання вимог щодо технічного оформлення	4
Усього:		30

Шкала оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження у вигляді портфоліо)

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	30	Відмінно
Достатній	25	Добре
Середній	20	Задовільно
Низький	10	Незадовільно

Оцінка за ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується під час підсумкового оцінювання навчальних досягнень студентів із курсу «Основи педагогічної діагностики».

Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

Навчальні досягнення студентів оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрантів застосовуються такі методи контролю:

- **письмовий контроль:** портфоліо
- **комп'ютерний контроль:** модульне письмове тестування
- **самоконтроль:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл.1-4

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1	Модульні контрольні роботи	50
2	Самостійна робота	20
3	Відвідування лекцій	5
4	Робота на практичних і семінарських заняттях	55
5	Індивідуальна навчально-дослідницька робота	30
Усього:		160
		Коефіцієнт -1.6

У процесі оцінювання навчальних досягнень спеціалістів/магістрів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, вправи, завдання, реферат.
- **Комп'ютерного контролю:** тестові програми.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
« відмінно »	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та вмінь.
« добре »	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань, але у відповіді студента наявні незначні помилки.
« задовільно »	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
« незадовільно »	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль охоплює бали за поточну роботу студента на семінарських і практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях (див. п. «Захист творчих проєктів»).

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Розкрийте сутність і зміст поняття "педагогічна діагностика"
2. Визначте об'єкт і предмет педагогічної діагностики
3. Зв'язок педагогічної діагностики з іншими науками
4. Розвиток педагогічної діагностики в Україні та за рубежом
5. Основні завдання психологічної та педагогічної діагностики
6. Розкрийте сутність і зміст поняття «діагностична діяльність вчителя початкової школи»
7. Мета і основні завдання педагогічного діагностування
8. Види і типи педагогічного діагностування
9. Зазначте типові труднощі, яких зазнають учителі початкової школи у процесі педагогічної діагностики
10. Розкрийте сутність і зміст поняття "діагностичне дослідження"
11. Класифікація діагностичних методів (за А.І. Кочетовим)
12. Характеристика основних методів діагностичного дослідження
13. Педагогічний експеримент як діагностичний метод
14. Психолого-педагогічне спостереження у професійній діяльності вчителя початкової школи
15. Характеристика опитувальних діагностичних методів (бесіда, анкетування, інтерв'ю тощо)
16. Особливості проведення тестування у початковій школі
17. Діагностичні методи вивчення навченості та вихованості молодших школярів
18. Застосування тестових методик у діагностуванні навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів
19. Особливості оцінювання навчальної діяльності молодших школярів
20. Проаналізуйте основні етапи діагностичної діяльності вчителя початкової школи
21. Дайте загальну характеристику першому етапу педагогічного діагностування
22. Дайте характеристику другому етапу педагогічного діагностування
23. Дайте характеристику третьому етапу педагогічного діагностування
24. Дайте характеристику четвертому етапу педагогічного діагностування
25. Дайте характеристику п'ятому етапу педагогічного діагностування
26. Визначте діагностичні методики вивчення готовності дитини до навчання в школі
27. Охарактеризуйте діагностичну методику "Бесіда" (за Т.А. Нежновою)
28. Проаналізуйте особливості застосування діагностичної методики "Мислення і мова"
29. Зазначте умови застосування діагностичної методики "Графічний диктант" (за Д. Ельконіним)
30. Визначте особливості діагностичної методики "Будиночок" (за І. Дубровіною)
31. Зміст педагогічного діагностування навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів
32. Форми і види діагностичної діяльності вчителя початкової школи
33. Особливості педагогічного діагностування навчально-виховного процесу класу (школи)
34. Визначте основні діагностичні методики для вивчення соціальних і моральних якостей молодших школярів
35. Охарактеризуйте діагностичні методики вивчення мотивації навчальної діяльності особистості молодших школярів
36. Аналіз досвіду використання діагностичних методик вивчення учнівського колективу
37. Проаналізуйте систему вивчення особистості (за трьома стадіями)
38. Визначте основні діагностичні методики утруднень у навчанні молодших школярів
39. Назвіть особливості діагностування рівня розвитку мовленнєвих умінь молодших школярів
40. Педагогічна діагностика інтелекту в системі диференціації навчання

IX. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

• *словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

• *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

• *практичні*: вправи, творчі завдання.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, проблемно-пошукові, дослідницькі, творчі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладачів; самостійна робота студентів: із книгою, виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу і мотивації до навчально-пізнавальної діяльності:

1) методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні та навчально-методичні посібники;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для модульного оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (запитання для підсумкового контролю).

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Борытко Н.М. Диагностическая деятельность педагога: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Н.М.Борытко ; под. ред. В.А.Сластёнина, И.А.Колесниковой. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр "Академия", 2008. – 288 с.
2. Григор'єв А.Й., Завіна В.І. Психолого-педагогічна діагностика / А.Й.Григор'єв, В.І.Завіна – К. : Преса України, 2005. – 448 с.
3. Мартиненко С. М. Діагностична діяльність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика: монографія / С.М.Мартиненко. – К. : КМПУ ім.Б.Д.Грінченка, 2008. – 434 с.
4. Мартиненко С.М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навчально-методичний посібник / С.М. Мартиненко. – К. : Сім кольорів, 2010. – 262 с.
5. Мартиненко С.М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики : навч.-метод. посіб. / С.М.Мартиненко, М.Д.Осколова. - К. : Київ. ун-т ім.Б. Грінченка, 2013. – 144 с.

Додаткова:

1. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика: пер. с нем / К. Ингенкамп. – М. : Педагогика, 1991. – 240 с.
2. Готовність дитини до навчання / Упоряд.: С.Максименко, К.Максименко, О.Главник. – К. : Мікрос, – СВС, 2003. – 112 с. – (Психологічний інструментарій).
3. Пастушенко Н.М., Пастушенко Р.Я. Діагностування навченості. Гуманітарні дисципліни / Р.Я. Пастушенко, Н.М. Пастушенко. – Львів: ВНТЛ, 2000. – 125 с.
4. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи: підруч. / О.Я.Савченко. – К. : Грамота, 2012. – 503 с.
5. Туріщева Л.В., Гончарова О.В. Вивчення особистості школяра і педагога / Л.В.Туріщева, О.В.Гончарова. – Х. : Вид. група "Основа": "Тріада+", 2008. – 144 с.

Інтернет ресурси

1. Мартиненко С.М. Диагностика результативности педагогического взаимодействия школы и семьи в Украине / Педагогика семьи в контексте образовательных приоритетов Украины и Беларуси : коллективная монография / под. ред. Г.С. Тарасенко. – Винница-Мозырь: ООО «Нилан-ЛТД», 2013. – С.47–62.
2. Мартиненко С.М. Як зберегти психічне здоров'я дитини / С.М. Мартиненко// Початкова школа – №5. –2014. – С.41–43.
3. **Мартиненко С.М.** Діагностування особистісно-професійної готовності вчителя початкової школи до педагогічної діяльності / С.М. Мартиненко // Рідна мова: кварталник українського вчительського товариства у Польщі. – № 17. –2012 – С. 61–65.

Сайти

- **psychology-online.net** – сайт "Научная и популярная психология"
- **flogiston.ru** – сайт "Флогистон. Психология из первых рук"
- **psi.webzone.ru** – сайт "Психологический словарь"